

— Az első megoldatlan probléma a zsidókérdés — kezdte —, a másik is súlyos, ez azoknak a problémája, akik eladták magukat a zsidóknak.

Beszélt a diszjókjokról, akik „az ifjúság elé telepednek”, majd azzal folytatta, hogy minden társadalmi osztály át van hatva a fajvédelem gondolatától és várják a cselekvés idejét. A Turul Szövetség a numerus claususból sarjadt — folytatta. A Turul intézményesen akarja megoldani a kérdéseket.

— Új kifejezést kell keresni már a „keresztény” szó helyett,

mert az is keresztény, aki kikeresztelkedett — jelentette ki. Hangoztatta, hogy a jobboldali szervezetek gombamódra szaporodnak, mindenki vezér akar lenni és ez késlelteti az erők összefogását.

Foglalkozott később a szakorvosi rendelettel, amely szerinte alkalmas arra, hogy tömegével hozzanak be zsidókat. Ugy írt, mint az egyetemi magántanároknál szükség van a numerus claususra. Végül kijelentette, hogy

nem mondott le a fővezérségről

és ez nincs is szándékában mindaddig, ameddig az ifjúság bizalmát bírja.

Festetics Domokos

volt a következő. Kijelentette, hogy nem lépnek ki a Nep-ből akkor sem, ha nem teljesíti a kormány a kéréseiket, mert nem hajlandók átengedni helyeiket. Ő a zsidókérdést — mint mondotta — fokozatosan, graduálisan oldaná meg.

— Mi nem kaszás-, vagy nyilaskereszttel küzdünk, hanem keresztény becsülettel!

Bánkúthy zárta be a beszélők sorát. Panaszkodott, hogy sok a lelkesedés, de kevés a tett.

— Ha annvit dolgoztunk volna, mint amennyit lelkesedtünk, ma mi lehetnénk az urak a zsidók felett — jelentette ki.

A gyűlés 11 óra tájban ért véget dr. Gyurki Gyula zárószavaival. A megjelent diákok hamar eloszlottak, éjfélkor a rendőrség megszüntette a permanenciát.

A Turul lerándult vezérei az éjféltől vonattal visszautaztak Budapestre.

A rektor felhívása

„Jól gondolják meg, milyen példát adnak a románoknak!”

Dr. Erdélyi László rektor délelőtt a következő felhívást bocsátotta ki:

— Egyetemi Polgárok! A pécsi és budapesti diákok tüntetéseinek hírei arra készítetnek, hogy szózatot intézzek a szegedi egyetemünk ifjaihoz.

— A magyar diáktüntetések sokszor azt okozzák, hogy néhány nap múlva

a román diákok százszoros tüntetést indítanak a magyarok ellen.

— A magyar diákok tehát jól gondolják meg, minő példát adnak a románoknak a magyarok mérhetetlen kárára.

— Amikor Hóman miniszter ur tele van igazi keresztény főiskolai reformok tervével, meghallgatta a magyar intelligencia és iskola összes tekintélyeinek bölcs tapasztalatait és véleményét és nem zárkózott el az egyetemi főiskolai diákság óhajai elől sem, akkor

nagyon meg kell válogatni a hangot és módot,

amellyel a nagy diákság még több kedvezményt óhajt elnyerni a magyar királyi kormánytól és a törvényhozástól. A bölcsen megfontolt kérelmek és panaszok megértő pártolásra találhatnak nemeslelkű kultuszminiszterünkkel. Azért nagyon kérem a mai diákgyűlés vezetőit és tagjait, hogy méltó legyen gyűlésük a szent ügyhöz, amelyet elő akarnak segíteni.

— Az egyetem legnagyobb és egyik legszebb termét kérték el tőlem nagygyűlésük megtartására. En belegeyeztem ebbe azon biztos reményben, hogy az ifjúság a szép nagy auditoriumhoz méltóan csendi lefolyási saját gyűlést és

nem fog arra kényszeríteni engem és utódaimat, hogy a fővőben gyűléseket az egyetem falai közül ki-zárják.

— Szeged már nagy nemzeti mozgalmakban is tudott új nagy utakat mutatni. Adia Isten, hogy a szegedi egyetemi ifjúság a diákgyűlések bölcs lefolyásában is új utat mutasson,

A budapesti verekedések

Budapest, február 24. A budapesti egyetem bölcsészeti fakultásán szerdán folytatódott a tüntetések. Botrányos verekedések és jelenetek játszódtak le. A reggeli órákban a Trefort-kertben gyülekeztek hallgatók mintegy harmincan, zsidóztak, ergerbergereztek, majd csoportokra oszolvá sorra járták az egyes intézeteket. Bugarszky professzor kémia órája alatt kezdtek a zsidózást, mivel azonban a teremben nem volt zsidó, tovább vonultak. Hasonló tüntetés zajlott le Groó professzor órája alatt is. A bölcsészeti karon is folytatódtak a tüntetések tovább, végül verekedésre is sor került. A Trefort-kertben a zavargók megtámadtak egy negyedéves bölcsészt és ököllel az arcába sújtották. A központi épület lépcsőházában és az aulában is ülteltek egy zsidó hallgatót. A jogi karon és a közgazdasági fakultáson a Kémerv-pártiak nem jelentek meg előadáson, a műgyetemen szórványos demonstrációk voltak. Az egyetemi épületek előtt egész délelőtt nagy tömegek álltak.

Uccai tüntetés Debrecenben

Debrecen, február 24. A debreceni diákság egy része szerdán este tüntetéssel meg akarta zavarni a Hungária Moziban a „Lovagias ügy” című film előadását. A diákok felvonultak az uccán. A helyszínre rövidesen gyalogos és kerékpáros rendőrök érkeztek és oszlásra szólították fel a tömeget, amelynek soraiból sértő kiáltások hangzottak el.

950 pengő kalandja a titokzatos rejtekhelytől a fegyházig

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán délelőtt az ügyészség rövid uton a törvényszék elé állította ifj. Csala Ferenc 27 éves makói napszámot, aki az elmúlt napokban kalandos eseményeken ment keresztül. Dr. Molnár István törvényszéki bíró előtt megtartott tárgyaláson a következők derültek ki a lopással vádolt Csalával kapcsolatban.

Csala Ferenc valamilyen kisebb jelentőségű ügyben kapott büntetését töltötte le február 12. és 17-ike között a makói járásbíróság fogdáiban. Cellatársa volt egy Mató P. István nevű földműves is, akivel igen összebarátkozott. Egy napon Mató levelet kapott a feleségétől és a levélben az asszony bejelentette Matónak, hogy elhagyja.

A földműves ijedten újságolta Csalának, hogy baj van, mert az asszony ismeri a megtakarított pénze rejtekhelyét, most alighanem elviszi magával azt is. Csala kérdéseire először azt mondotta, hogy 40–50 pengője van elrejtve, később bevallotta, hogy 700–800 pengőt ázott el egy rejtekhelyen. Azt is elmondotta, hogy

messze van az a rejtekhely:

a Bárány-uccában lévő Pályi-féle szatbészlet melletti ház nyári konyhájának a sarkában, mélyen a föld alatt.

Csala másnap kiszabadult, Mató továbbra is a fegyházban maradt. Csalának első dolga volt, hogy a jelzett helyen a pénzt felkutassa. Nem nagyon bízott ugyan Mató előadásában, mégis megkísérelte a dolgot. 7-en este 9 órakor bemászott a Bárány-uccai ház udvarára, megkereste a nyári konyhát és a lakatot leverve az ajtóról, behatolt a sötét és elhagyatott helyiségbe. A magával vitt ásóval a balsarokban — ahogy Mató mondotta — ásni kezdett és csakhamar rábukkant egy téglára. A téglát alatt egy fazekat talált, a fazékban egy rossz keménykálapot, amely tele volt gyömszőlve elsárgult újságpapírossal. Amikor az újságpapírost szétbontotta, egy csomó papírpénz hullott a földre. Megszámolta,

950 pengő volt!

A tömeg a felszólításra nem akart szétoszlani, mire lovasrendőrök érkeztek, akik kivont karddal oszlatták szét a csoportokat. Ezután kisebb csoportok a Fő-uccára vonultak, a rendőrség két nagyobb csoportot záróvonalban vett körül és a rendőrségre kísérté őket, ahonnan igazoltatás után valamennyi előállítottat elbocsátották.

Nyolc óra előtt az egyetemi hallgatók egy csoportja ismét a mozi elé vonult, rendezavaras nem történt.

A doktorjelölteken kívül a hozzátartozókat is megtámadták a pécsi egyetem folyosóján

Pécs, február 24. A pécsi tudományegyetem központi épületében szerda délután fél 1 órára volt kitűzve négy orvosjelölt doktorrá avatása, akik közül három izraelita vallású. A diákok egyrésze ezek ellen tüntetni kezdett. A három izraelita doktorjelölt az avatástól viszszaállt. Ez azonban nem csillapította le a tüntetőket. A doktorjelöltek avatására érkező hozzátartozókat az aulából kiiövel, ütlegelni kezdték és a kapun kilökték. Egyrésztük a tetleges bántalmazás elől a rektori hivatalba menekült és még délután is ott tartózkodtak. A diákok a kijáratoknál táboroztak. Az egyetemi épületek körül erős rendőri készség van.

Délután

folytatták a tüntetéseket. Fél 6 órakor mintegy 60 hallgató behatolt a jogi karra, ahol a szociális anfolyan előadását megakadályozták. Az est folyamán a város több pontján csoportosultak és tüntetésbe kezdtek, a rendőrség szétoszlatta őket. 7–8 óra között a pécsi zsidó iskola és zsidótemplom ablakait heverték, majd a Rákóczi-uton egy butorúzet hatalmas kirokátát verték be. A rendőrség 60 embert állított elő.

Csala a zsákmánnyal egy kocsmába sietett. Ott találkozott egy Dombi nevű muzsikussal, aki egyben barátja is volt. Mulatni kezdtek, majd autót fogadtak és sorra járták a vendéglőket. Már jól el voltak ázva, amikor négy cigány kíséretében Szegedre hajtottak az autóval, Szegeden kávéházban folytatták a mulatozást. Később az egész társaság átkocsizott Vásárhelyre, ott mulatott tovább, majd Szentesre mentek és végül háromnapos dárídózás után hazaautóztak Makóra. Nemsokkal később Csalát elfogták Mató feljelentésére. Közben ugyanis a földműves kiszabadult és első útja a kienes nyári konyhába vezetett és megdöbbenve látta, hogy

valaki kifosztotta a rejtekhelyet.

A detektívek előtt Csala tagadott. Azt vallotta, hogy a dárídózáshoz a pénzt kártyán nyerte, később azt vallotta, hogy egy régebbi bűncselekményével szerezte az elmulatott pénzt. Tagadta, hogy Mató pénzt ő lümpolta volna el.

A szerdai tárgyaláson azonban töredelmesen beismert mindent. Elmondotta, hogy a 950 pengőből lisztkereskedést akart nyitni, amikor azonban a pénz a kezében volt, nem tudta leküzdeni mulatozni vágyó kedvét. De még így se lett volna baj, ha mulatozás közben ki nem szípolozták. Az egész uton mindenki helyett ő fizetett, a cigányok állandóan pénzt kértek, a sofőrnek is kellett benzint, olajat vennie.

— Mennyi pénz maradt meg a mulatozás után? — kérdezte a bíró.

— 950 pengő — felelte Csala —, a többi elment három nap alatt.

— Amikor így szórta a pénzt, sehol se gyanakodtak? — faggatta a bíró a vádlottat.

— Dehogynem, több helyen igazolásra szólítottak fel, de mindenütt azt mondtam, hogy gazdag hagymakereskedő vagyok és így tovább engedtek.

A bíróság a mulatos kedvű Csalát kétéstlen-dei fegyházra ítélte.

— Fellebbezek! — jelentette be Csala —, mert túl súlyos az ítélet.